เกร็ดเล็กเกร็ดน้อย

ประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน
～ เขตดอกซากุระบาน ～

เมื่อเข้าสู่เดือนมีนาคม ทุกท่านคงได้ยินคำว่า “ซากุระเซ็นเซน (เขตดอกซากุระบาน)” จากรายการพยากรณ์อากาศอยู่บ่อยๆ ซากุระเซ็นเซนคือ เขตในแผนที่ที่แสดงการคาดคะเนวันที่เริ่มบานของดอกซากุระ ส่วนใหญ่จะเคลื่อนขึ้นสู่ทางเหนือของประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม สำหรับชาวญี่ปุ่นซึ่งชื่นชอบการชมดอกซากุระที่บานสะพรั่งจะนั้ง “ชมดอกไม้” พร้อมๆ ไปกับการนั่งสรรค์ๆ ใต้ต้นซากุระ โดยจะคอยตรวจเช็กซากุระเซ็นเซนจากรายการพยากรณ์อากาศอย่างใจจดใจจ่อ

แต่ก่อน กรมอุตุนิยมวิทยาเคยเรียกการประกาศการคาดคะเนวันที่เริ่มบานของดอกซากุระว่า ซากุระเซ็นเซน อย่างไรก็ดี ตั้งแต่ปี 2010 เป็นต้นมา มีเพียงบริษัทเอกชนเท่านั้น ที่เข้ามามีบทบาทการพยากรณ์วันที่เริ่มบานของดอกซากุระ เพื่อให้การพยากรณ์มีความแม่นยำกว่าบริษัทอื่นๆ และเพื่อให้ดอกไม้บานตรงกับวันที่คาดคะเนไว้ จึงมีการนำกลยุทธใหม่ๆ นอกจากการคำนวณที่เคยใช้กันมาแต่ดังเดิมเข้ามาใช้ ตัวอย่างเช่น การให้ประชาชนที่อยู่ในแต่ละท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นคอยส่งรูปดอกตูมของซากุระมาให้ เป็นต้น ระยะหลังๆ นี้ แต่ละบริษัทต่างคาดคะเนวันผิดพลาด ทำให้เกิดความสับสน การใส่ใจต่อการบานของดอกซากุระนั้น คงมีแต่ญี่ปุ่นเท่านั้นที่ให้ความสนใจอย่างเอาเป็นเอาตาย

ต่อจากฉบับนี้ไป ในฉบับหน้าจะเริ่มคอลัมน์ “ภูมิอากาศในญี่ปุ่น” โดยจะนำเสนอสำนวนที่เกี่ยวกับฤดูกาลทั้ง 4 ของญี่ปุ่นมาแนะนำ ขอให้ทุกท่านโปรดอดใจรอคอย

เรียงร้อยถ้อยคำแทนใจ...ภาษาญี่ปุ่น
～ การถ่ายทอดความรู้สึกโดยภาษาญี่ปุ่น ～

ในขณะที่ทุกท่านศึกษาเรียนรู้เทคนิคในประเทศญี่ปุ่น ทุกท่านคงต้องใช้ชีวิตอยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งคงทำให้ท่านต้องลำบากอยู่ไม่น้อย สิ่งที่ลำบากที่สุดคงเป็นเรื่องของภาษา การจะข้ามกำแพงปัญหาภาษาไปได้นั้น คงไม่ใช่เรื่องง่ายเลยแม้แต่น้อย

ในขณะที่เรียนรู้เทคนิค และขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ รวมทั้งการฟังคำแนะทั้งเรื่องการดำเนินชีวิตประจำวัน และการฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคจากผู้ให้คำแนะนำทั้งสองท่านที่ถามว่า “เข้าใจหรือไม่” นั้น สิ่งที่สำคัญคือ หากไม่เข้าใจ ควรจะตอบอย่างชัดเจนว่า “ไม่เข้าใจ” “อะไร” หรือ “กรุณาช่วยพูดอีกครั้ง”

หากไม่เข้าใจแต่กลับตอบว่า “ครับ” จะทำให้อีกฝ่ายคิดว่าเข้าใจ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ และก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ ความเครียดก็จะตามมาในภายหลัง

จึงขอให้แสดงความรู้สึกออกมาอย่างแท้จริงในทุกเรื่อง มันไม่ใช่เรื่องน่าอาย ที่ประเทศญี่ปุ่นมีคำสุภาษิตที่กล่าวว่า “聞くは一時の恥、聞かぬは末代の恥 (การถามเป็นความอายเพียงชั่วอึดใจ แต่ความไม่รู้เป็นความอายไปตลอดชีวิต)” การถ่ายทอดความรู้สึกนั้น คนญี่ปุ่นด้วยกันก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน ดังนั้น ต่างฝ่ายต่างจึงพยายามถ่ายทอดความรู้สึกของตนเองให้อีกฝ่ายทราบ

ミニ情報

日本のいま
～ 桜前線 ～

3月になると天気予報の中で「桜前線」という言葉をよく聞くようになります。桜前線とはサクラの開花予想日を地図上に示した線で、主に3月下旬から5月にかけて日本を北上します。満開のサクラの下での宴「花見」が大好きな日本人は、天気予報で近づいてくる桜前線を確認し心躍らせます。

以前は気象庁が発表する開花予想を桜前線と呼んでいましたが、昨年2010年からは民間の気象情報会社だけが予想を発表するようになりました。民間の会社は他社より予想の精度を上げ開花日を的中させようと、例えば日本各地の一般の人々からつぼみの状態のサクラの写真を送ってもらうなど、従来の算出方法だけではない新たな方法で開花日を予想しています。最近は各社で予想日にズレが起き混乱することもありますが、サクラがいつ咲くかにこれほど熱心なのは日本ならではでしょう。

さて来月号から始まる「日本の気象」コーナーでは、四季折々の日本の気象に関する言葉を紹介しますので、お楽しみに。

心を伝える日本語
～ 意志を伝える日本語 ～

皆さんは日本に来て技術を学ぶと同時に、異文化社会の中で生活をしているわけですが、大変なご苦労があると思います。一番の苦労は言葉の問題ではないでしょうか。言葉の壁を乗り越えるのは並大抵のものではありません。

技術・作業手順などを学ぶ時や生活指導を受ける時などに、技能実習指導員・生活指導員から、「わかりましたか？」と聞かれた時、分からなければ「わかりません」「何ですか？」「もう一度言ってください」と、はっきり言うことが大切です。

分かっていないのに「はい」と答えると、相手は理解したものと受け取ってしまい、誤解が大きな問題やストレスを引き起こします。

全てのことにおいて、自分の意志をはっきり伝えるようにしてください。決して恥ずかしいことではありません。日本には、『聞くは一時(いっとき)の恥、聞かぬは末代(まつだい)の恥』という諺もあります。意志の疎通は日本人同士でも大事なことで、意思疎通を図る為に、お互い努力しています。